

بررسی رابطه ویژگی های صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه ستیزی) و مهارت های ارتباطی متقابل با سبک های حل مساله در خانم ها و آقایان استان قم

عباس شهیدی^۱، مهدی نعیمی^۲، فائزه سادات میرقاسمی^۲

^۱ متخصص روانپزشکی.

^۲ دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی قم.

نام نویسنده مسئول:

عباس شهیدی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۷/۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۹/۶

چکیده

حل مساله بر یک فرایند رفتاری شناختی دلالت دارد که پاسخ های بالقوه موثر را برای یک موقعیت مشکل زا فراهم می آورد و احتمال انتخاب موثرترین پاسخ را از میان پاسخ های متعدد افزایش دهد. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه میان ویژگی های صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه ستیزی) و مهارت های ارتباطی متقابل با سبک های حل مساله در خانم ها و آقایان استان قم انجام شد. در این مطالعه، همبستگی ۲۲۵ نفر از مردم ساکن در استان قم می باشد که به شیوه تصادفی در سال ۹۸-۱۳۹۹ انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده ها، پرسشنامه صفات تاریک شخصیت دوجین کثیف، مهارت های ارتباطی کوئین دام و سبک های حل مساله کسیدی و لانگ اجرا شد و به منظور محاسبه داده ها از نرم افزار SPSS ورژن ۲۱ و از آزمون همبستگی پیرسون برای تجزیه و تحلیل استفاده شد. نتایج دلالت بر این داشتند که بین صفات تاریک شخصیت (ماکیاولیسم) و سبک های حل مساله رابطه مثبت معناداری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که رابطه ای بین مهارت های ارتباطی و سبک های حل مساله یافت نشد. همچنین بین مقیاس های صفات تاریک شخصیت (ماکیاولیسم) و (جامعه ستیزی) نیز رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به ارتباط مثبتی که بین صفات تاریک شخصیت (ماکیاولیسم) با سبک های حل مساله مشاهده شد می توان نتیجه گرفت که این صفت می تواند آثار مخربی بر سبک های حل مساله افراد داشته باشد. همچنین نتایج این پژوهش حاکی از نقش مهم متغیر روان شناختی صفات تاریک شخصیت در ابعاد (ماکیاولیسم) و (جامعه ستیزی) در زندگی افراد می باشد.

واژگان کلیدی: صفات تاریک شخصیت، خودشیفتگی، ماکیاولیسم، جامعه ستیزی، مهارت های ارتباطی، سبک های حل مساله.

مقدمه

در میان نامطلوب ترین و آزار دهنده ترین شخصیت های اجتماعی که روان شناسان مطرح کرده اند، سه شخصیت بیشترین توجه را جلب کرده اند که با یکدیگر همبسته هستند. این سه شخصیت شامل ماکیاولیسم، جامعه ستیزی (ضد اجتماعی) و خودشیفتگی است که منجر به معرفی نیم رخ شخصیتی جدیدی به نام سه گانه تاریک شخصیت شده است. صفات تاریک شخصیت فرمول بندی جالب و پرترفداری است که به سرعت در حال رشد است و روان شناسی جیمز باند نام گرفته است (یوسفی و پیری، ۱۳۹۵). خودشیفته اشاره بزرگ نمایی خود، احساس اغراق آمیزی از خود ارزشمندی، استحقاق، تسلط و برتری دارد (تونینگ^۱ و کمپل^۲، ۲۰۰۳). تکانشگری، جست و جوی هیجان، فقدان ندامت، اضطراب و فقدان همدلی، ضد اجتماعی را شامل می شود (پائولوس^۳ و ویلیام^۴، ۲۰۰۲). در نهایت، ماکیاولیسم بیان کننده بهره کشی از دیگران در جهت منافع خود از طریق اتخاذ سبک بین فردی ناسازگارانه و همچنین رفتارهای برتری طلبانه، عدم صمیمت و سنگدلی است (جاکووتنز^۵ و اگان^۶، ۲۰۰۶). در جست و جوی سازه های ژنتیکی وسیع مرتبط با خلق ناخوشایند، پائولوس^۷ و ویلیام^۸ (۲۰۰۲) روابط بین فردی صفات تاریک و مدل پنج عاملی شخصیت بررسی کردند. آن ها دریافتند که همه مولفه های صفات تاریک به طور منفی با عامل توافق پذیری مرتبط هستند، خودشیفتگی به طور مثبت با برون گرایی، گشودگی به تجربه مرتبط بوده؛ و ماکیاولیسم و اختلال شخصیت ضد اجتماعی به طور منفی با عامل با وجدان بودن مرتبط هستند و اینکه اختلال شخصیت ضد اجتماعی به طور منفی با روان رنجوری و به طور مثبت با برون گرایی و گشودگی به تجربه مرتبط هستند. ویدال^۹، اسکیم^{۱۰} و کامپ^{۱۱} (۲۰۱۰) دریافتند افراد با تمایلات اختلال شخصیت ضد اجتماعی ثانویه (یعنی احساسات روان رنجورانه همراه با صفات عدم همدلی و خودبینی) بالا، در فهم معنای هیجان های منفی (مانند غم، افسردگی) در مقایسه با افراد با اختلال شدید شخصیت ضد اجتماعی اولیه (تعریف شده به واسطه قضاوت و سلطه گری بی باکانه)، بهتر عمل می کنند. به طور مشابه علی^{۱۲}، آموریم^{۱۳} و چامور-پرموزیک^{۱۴} (۲۰۰۹) دریافتند افراد با اختلال شخصیت ضد اجتماعی در بازشناسی هیجان ترس دیگران دقیق تر بوده، هیجان های مثبت بیشتری و هیجان های منفی کمتری را تجربه کردند. از میان عوامل شخصیتی، شخصیت سه گانه تاریک منجر به رفتارهای مخربی در روابط زناشویی می شود (جونز^{۱۵} و ویسر، ۲۰۱۴). هوران^{۱۶}، گاین^{۱۷} و بنگهارت^{۱۸} (۲۰۱۵) در پژوهش خود دریافتند که شخصیت سه گانه تاریک با تحقیر، انتقاد، عدم همکاری و حالت دفاعی در زوج ها مرتبط است. در پژوهش ایناسی، لانگ و برکزکی (۲۰۱۶) فریگر با گرمی، صمیمت، قابل اعتماد، سازگاری و وفاداری عاشقانه همبستگی منفی داشت. گویرتز میدان^{۱۹} (۲۰۱۷) دریافتند که انگیزه شرکای خودشیفته از

-
1. Twenge
 2. Campbell
 3. Poulhus
 4. Williams
 5. Jakobwitz
 6. Egan
 7. Poulhus
 8. Williams
 9. Vidal
 10. Skeem
 11. Camp
 12. Ali
 13. Amorim
 14. Chamorro-Premuzic
 15. Jones
 16. Horan
 17. Guinn
 18. Banghart
 19. Gewirtz-Meydan

برقراری رابطه جنسی با همراهانشان خود تصدیقی است. در پژوهش بوت^{۲۰}، نیمبی^{۲۱}، تیر پیودی^{۲۲}، سیلواگی^{۲۳} و سیمونلی^{۲۴} (۲۰۱۹) شرکای سلطه گر بیشتر از شرکای فرمانبردار از جذابیت جنسی خود رضایت داشتند و نگرانی کمتری را تجربه می کردند. ارتباط بین صفات ناسازگار سلامتی الهام بخش علاقه به ارتباط بالقوه بین سبک های شوخ طبعی و صفات سه گانه تاریک بوده که رابطه بین شوخ طبعی مثبت و بهبود سلامتی روانی بوده است (اریکسون^{۲۵} و فلدشتاین^{۲۶}، ۲۰۰۷). وسکا^{۲۷} و همکاران (۲۰۱۰) نشان داد همبستگی مثبت و معناداری بین سبک شوخ طبعی منفی و صفات تاریک ماکیاولیسم و ضد اجتماعی و رابطه مثبت بین شوخ طبعی و پیوند دهنده و خودشیفتگی وجود دارد. این پیش بینی ها نه تنها بر اساس یافته های قبلی بلکه همچنین در مشاهدات هر دو شخصیت ماکیاولیسم و ضد اجتماعی و بهزیستی مشترک با شوخ طبعی پرخاشگرانه و خودشکنانه همبستگی داشته اند (به ویژه، ناسازگاری بالا، خصومت و رفتارهای برونگرایی) و خودشیفتگی با شوخ طبعی پیوند دهنده همبستگی داشته است. در همین راستا (وزویس^{۲۸}، مارتین^{۲۹} و فالکنر^{۳۰}، ۲۰۰۳) نشان دادند که شوخ طبعی می تواند پرخاشگری را تعدیل و ویژگی های شخصیتی تاریک را تغییر دهد.

انسان در طول زندگی پیوسته در حال تصمیم گیری ساده و پیچیده است؛ به طور طبیعی هر انتخاب و سادگی خود میزانی از فشار روانی را به فرد وارد می کند، بنابراین داشتن مهارت حل مسئله و مهارت های مقابله ای برای کاهش تنش و احساس رضایت از فرآیند تصمیم گیری امری ضروری است. (گری^{۳۱} و هپنر^{۳۲}، ۲۰۰۶). کنار آمدن و سازگاری موفقیت آمیز با محیط اجتماعی مستلزم مجموعه ای از مهارت های حل مسئله بین شخصی است که نمی تواند آن ها را به وسیله ی آزمون های رایج هوش یا آزمون های شخصیت اندازه گیری کرد. حل مسئله بر یک فرایند رفتاری شناختی دلالت دارد که پاسخ های بالقوه موثر را برای یک موقعیت مشکل زا فراهم می آورد و احتمال موثرترین پاسخ را از میان پاسخ های متعدد افزایش دهد. (مالوف^{۳۳}، نورستینسون^{۳۴}، اسکاتل^{۳۵}، ۲۰۰۷). از دیدگاه پیازه (مسئله) به هم خوردن تعادل بین ارگانیزم و محیط است. در حقیقت، ارگانیزم به طور طبیعی سازش طلب است. یعنی می خواهد میان خود و محیط تعادل ایجاد کند. هرگاه شرایط محیطی کند، تعادل به هم می خورد و مسئله ایجاد می شود و فرایند حل مسئله برای برقراری مجدد تعادل آغاز می گردد. این فرایند شامل دو فرایند جزئی تر و مکمل تر ((درون سازی)) و ((برون سازی)) است. منظور از درون سازی، کوشش ارگانیزم برای تغییر دادن و هماهنگ کردن واقعیت بیرونی، مطابق با امکانات درونی است. در برخورد با هر مسئله در به هم خوردن تعادل، نخست این فرایند فعال می شود و چنانچه سازش برقرار نشد، برون سازی آغاز می گردد. یعنی امکانات درونی تغییر می کند تا با شرایط بیرونی انطباق حاصل گردد و تعامل میان ارگانیزم و محیط، دوباره برقرار شود و این به تحول ((ساخت ذهنی)) می انجامد (منصور، ۱۳۶۱ به نقل از آقاجانی، ۱۳۹۰). نتایج پاره ای از تحقیقات (بورشتاین^{۳۶}، ۲۰۰۳) نشان داده اند که یکی از شاخص های مهم سلامت روانی، توانایی (حل مسئله) و (تصمیم گیری) است. وی خاطر نشان می سازد، (در خود ارزیابی)، (خودکارآمدی)، (خودپیروی) و تشخیص به موقع (موقعیت های مسئله دار) از جمله معیارهای هستند که با واسطه آن ها می توان سطح رواندرستی افراد را برآورد کرد. نتایج

20 . Botta

21 . Nimbi

22 . Tripodi

23 . Silvaggi

24 . Simonalli

25 . Erickson

26 . Feldstein

27 . veselka

28 . vezois

29 . Martin

30 . Falenker

31 . gari

32 . Hapner

33 . Malof

34 . Norstinson

35 . Skatel

36 . Bourshtain

پژوهش هسن^{۳۷} و مینتز^{۳۸} (۱۹۹۷)، نشان داده اند که بین روش های حل مسئله سازنده و سلامت روانی ارتباط معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر، فرایند (پیش بین اعتیاد)، (مهارگری) و (روی آورد) مثبت به موقعیت های مسئله دار است. افزون بر این حل مسئله این حل مسئله نقش بسیار مهمی در کاهش (تنیدگی) و در نتیجه تامین رواندرستی ایفا می کند. در مقابل، روش های غیر سازنده ی حل مسئله، تهدید جدی علیه (بهداشت روانی) و افزایش ادراک (اجتنابی) نسبت به موقعیت های مسئله دار می باشد.

افرادی که مهارت های ارتباطی کارآمدی داشته باشند، ارتباطات مثبتی با دیگران در خود برقرار می کند و محیط مناسب و مساعدی برای یادگیری خود خلق می کنند. افراد به واسطه مهارت های ارتباطی می توانند درگیر تعامل های بین فردی و فرایند ارتباط شوند و سبب می گردد که افکار و احساسات خود را با یکدیگر در میان بگذارند. این مهارت ها دارای اهمیت فراوانی هستند که کاهش آن سبب می شود فرد با احساس تنهایی، اضطراب، کاهش احساسات، عدم موفقیت شغلی، تحصیلی و ورزشی گردد (نیکزاد لاریجانی، ۲۰۱۵). ما همه روزه با روند ارتباطات در زندگی خود سروکار داریم. در زندگی شخصی یا کاری خود گاهی دارای تعاملات بسیار خوبی و گاهی ناشیانه عمل می کنیم. هرچه بهتر با دیگران رابطه برقرار کنیم، مسئولیت هایمان را بهتر به مرحله اجرا می گذاریم، در نتیجه در حرفه خود موفق تر عمل می نماییم (برکو^{۳۹}، ۱۳۸۴). یک ارتباط ساده یا مجموعه ای از ارتباطات، خواسته یا ناخواسته، از پیش تعیین شده یا اتفاقی، فعال یا منفعل به هر حال یکی از ابزار های کلیدی ارضای نیازها، کسب نتایج و متجلی ساختن اهداف است (قنادی، ۱۳۸۷).

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی و همبستگی می باشد. جامعه آماری آن شامل ۲۵۵ نفر که به طور مجزا شامل ۱۵۷ خانم و ۹۸ آزمودنی آقا ساکن در استان قم است. به منظور رعایت اصول اخلاقی پژوهش در محرمانه بودن اطلاعات به نمونه های پژوهش اطمینان داده شد و بین آنها سه پرسشنامه صفات تاریک شخصیت دوجین کثیف، سبک های حل مساله کسیدی و لانگ و مهارت های ارتباطی کوئین دام توزیع شد. در نهایت داده های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۲۱ و با آزمون همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند.

ابزار پژوهش:

پرسشنامه دوجین کثیف (جنیسون و ویستر، ۲۰۱۰):

هدف: سنجش صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، ماکیاولیسم، جامعه ستیزی)

روش نمره گذاری

این پرسشنامه دارای ۱۲ سوال بوده و هدف آن سنجش صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، ماکیاولیسم، جامعه ستیزی) می باشد. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف ۵ نقطه ای می باشد که امتیاز مربوط به هر گزینه در جدول زیر ارائه شده است:

عنوان	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
امتیاز	۱	۲	۳	۴	۵

این پرسشنامه دارای ۳ بعد بوده که در جدول زیر ابعاد و نیز شماره سوالات مربوط به هر بعد ارائه گردیده است:

³⁷ . Hensen

³⁸ . Mintez

³⁹ . Berkou

سوالات مربوطه	بعد
۱-۴	خودشیفتگی
۵-۸	ماکیاولیسم
۹-۱۲	جامعه ستیزی

برای بدست آوردن امتیاز مربوط به هر بعد از پرسشنامه، مجموع امتیازات مربوط به تک تک سوالات آن بعد را با هم محاسبه نمائید.

روایی و پایایی

در پژوهش یوسفی و پیری (۱۳۹۵) روایی صوری و محتوای این مقیاس با استفاده از نظر اساتید مورد تایید قرار گرفته است. برای ارزیابی روایی ملاکی پرسشنامه دوجین کثیف، از پرسشنامه شخصیت خودشیفته نسخه ۱۶ گویه ای، مقیاس جامعه ستیزی نسخه کوتاه پرسشنامه شخصیتی چندوجهی مینه سوتا و همچنین پرسشنامه ماکیاولیسم استفاده شد. نتایج حاکی از تایید روایی ملاکی این مقیاس بود. پایایی این پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ تایید شد (بالای ۰/۶۸ برای تمامی ابعاد).

پرسشنامه مهارت های ارتباطی کوئین دام (CSTR):

این آزمون توسط کوئین دام (Queendom) برای سنجش مهارت های ارتباطی در بزرگسالان ابداع شده است دارای ۳۴ عبارت (گویه) است که مهارت های ارتباطی را توصیف می کنند. برای تکمیل آن، پاسخگو باید هر گویه را بخواند و سپس میزان انطباق وضعیت فعلی خود را با محتوی آن بر روی یک طیف لیکرت پنج درجه ای از ۱ (برای هرگز) تا ۵ (برای همیشه) مشخص کند.

مهارت های ارتباطی فرعی که در این مقیاس مورد بررسی قرار می گیرند شامل پنج مهارت گوش دادن، توانایی دریافت و ارسال پیام، بینش نسبت به فرآیند ارتباط، کنترل عاطفی و ارتباط توأم با قاطعیت هستند. برای هر پاسخگو در هر یک از مهارت های پیش گفته - که در قالب خرده آزمون هایی شامل تعداد متفاوتی از گویه ها مطرح شده اند نمره جداگانه ای محاسبه می شود. علاوه بر این، حاصل جمع نمرات هر در مجموع ۳۴ عبارت نیز یک نمره کلی برای او بدست می دهد که مبین مهارت های ارتباطی آزمودنی است. بدین سان، دامنه نمره محتمل برای هر فرد بین ۳۴ تا ۱۷۰ خواهد بود. البته باید خاطر نشان شود که برخی از عبارات به دلیل ماهیت و محتوای آن ها، در محاسبه نمره به صورت وارونه نمره گذاری می شوند. بدین معنا که اگر انتخاب گزینه یا پاسخ «همیشه» برای سایر گویه ها حداکثر نمره، یعنی ۵، را برای فرد به دنبال داشته باشد، در گویه های وارونه انتخاب همین پاسخ، منتهی به کسب حداقل نمره، یعنی ۱، می گردد و در پرسشنامه با علامت ستاره مشخص شده اند.

اعتبار و روایی

برای سنجش اعتبار آزمون مهارت های ارتباطی، ابتدا با استفاده از روش آلفای کرونباخ، اعتبار کل آزمون محاسبه شد که مقدار عددی آن برابر با ۰/۶۹ و حاکی از همسانی درونی قابل قبول این آزمون بود. این مقدار برای آزمودنی های دانشجوی ۰/۷۱ و برای دانش آموزان دبیرستانی برابر با ۰/۶۶ بود. همچنین ضریب اعتبار کل آزمون با استفاده از روش تنصیف برابر با ۰/۷۱ به دست آمد.

پرسشنامه سبک های حل مساله (PSS) کسیدی و لانگ-۱۹۹۶:

مقیاس سبک های حل مساله را کسیدی و لانگ در سال ۱۹۹۶ طی دو مرحله ساختند و دارای ۲۴ پرسش است که شش عامل را می سنجد و هر کدام از عوامل دربرگیرنده چهار ماده آزمون می باشند. این عوامل عبارتند از :

۱. درماندگی در حل مساله یا جهت یابی (بیانگر بی یابوری فرد در موقعیت های مساله زاست)
 ۲. مهارگری حل مساله یا کنترل در حل مساله (بعد کنترل بیرونی- درونی را در موقعیت های مساله زا منعکس می کند)
 ۳. سبک مساله خلاقانه (نشان دهنده برنامه ریزی و در نظر گرفتن راه حل های متنوع برحسب موقعیت مساله زا)
 ۴. اعتماد در حل مساله (بیانگر اعتقاد در توانایی فرد برای حل مشکلات است)
 ۵. سبک اجتناب (نشاندهنده تمایل به رد شدن از کنار مشکلات به جای مقابله با آنها)
 ۶. سبک گرایش یا تقرب و روی آورد (نشان دهنده نگرش مثبت به مشکلات و تمایل به مقابله رودررو با آن هاست).
- بنابراین سبک های درماندگی، مهارگری و اجتناب، زیرمقیاس های حل مساله غیرسازنده و سبک های گرایش، خلاقیت و اعتماد زیرمقیاس های حل مساله سازنده می باشند (شاطری، اشکانی و مدرس غروی، ۱۳۸۸). این پرسشنامه به خوبی می تواند آسیب پذیری فرد را در برابر استرس نشان دهد و جمعیت سالم را از جمعیت بیمار جدا کند. پرسش های این مقیاس با گزینه های بلی، خیر و نمی دانم پاسخ داده می شوند. آزمودنی در برابر هر پرسش که شیوه واکنش وی را در برابر مسایل و موقعیت های خاص بیان می کند. موافقت یا مخالفت خود را نشان می دهد (بخشی پور و همکاران، ۱۳۸۷)

نمره گذاری و تفسیر پرسشنامه:

نمره گذاری پرسشنامه به شکل صفر و یک انجام می شود و برای گزینه نمی دانم نیز نمره ۰.۵٪ در نظر گرفته می شود و سپس جمع این نمرات، نشاندهنده نمره کلی هر کدام از عوامل ۶ گانه است. بنابراین هر یک از عوامل با داشتن ۴ سوال، نمره ای برابر با حداقل صفر و حداکثر ۴ خواهند شد. هر عاملی که بالاترین نمره را داشته باشد، نشان می دهد فرد به هنگام مواجهه با مشکلات از آن شیوه استفاده می کند. در این حالت حداکثر نمره حل مساله ۲۴ و حداقل نمره ۰ و نمره متوسط ۱۲ خواهد بود.

روایی و پایایی:

کسیدی و لانگ (۱۹۹۶) آلفای کرونباخ این پرسشنامه را در یک مطالعه برای سبک های درماندگی، مهارگری، خلاقیت، اعتماد، اجتناب و گرایش را به ترتیب ۰.۶۶، ۰.۵۷، ۰.۷۱، ۰.۵۲، ۰.۶۵ و در مطالعه ای دیگر ضرایب آلفای کرونباخ این پرسشنامه را ترتیب برای ابعاد یاد شده ۰.۸۶، ۰.۶۰، ۰.۶۶، ۰.۶۶، ۰.۵۱، ۰.۵۳ به دست آوردند. در پژوهش محمدی (۱۳۷۷) نیز ضرایب آلفا بالای ۰.۵۰ بودند به جز سبک گرایش. افزودن براین محمدی و صاحبی (۱۳۸۰) پایایی درونی این آزمون را با بهره گیری از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰.۶۰ گزارش نمودند.

یافته ها

به منظور بررسی روابط همبستگی بین صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه ستیزی) و مهارت های ارتباطی بین فردی در سبک های حل مساله خانم ها و آقایان از رگرسیون استفاده شد. جدول ۱، میانگین و انحراف استاندارد متغیر های بین صفات تاریک شخصیت و مهارت های ارتباطی بین فردی در سبک های حل مساله خانم ها و آقایان را نشان می دهد و جدول ۲، وضعیت نرمال بودن متغیر ها رو با آزمون کالموگروف - اسمیرنوف مورد سنجش قرار دادیم. در ادامه در جدول ۳، همبستگی بین متغیر های پژوهش را مورد بررسی قرار دادیم.

جدول ۱- میانگین و انحراف استاندارد متغیر های پژوهش

جنسیت		تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	واریانس
آقا	مهارت های ارتباطی بین فردی	68	70.81	4.975	24.754
	حل مسئله	68	13.18	2.957	8.745
	صفت های تاریک شخصیت	68	12.72	2.317	5.369
		68	8.06	8.904	79.280
		68	9.18	2.957	8.745

جدول ۲- وضعیت نرمال بودن متغیرها (آزمون کالموگروف - اسمیرنوف)

با توجه به کوچک تر بودن سطح معنی داری (Sig) از ۰,۰۵ مشخص می شود توزیع نرمال نبوده. نتایج بررسی نشان داد که متغیر مذکور دارای ۲۲۵ ردیف داده می باشد که آماره آزمون میزان برای هر متغیر به ترتیب ۰,۰۸۵، ۰,۰۹۹، ۰,۱۵۲، ۰,۱۸۳، ۰,۱۱۱ می باشد و با سطح معنی داری ۰,۰۰۵ داده ها از توزیع نرمال، برخوردار نیستند.

صفات تاریک شخصیت			حل	مهارت های		
جامعه ستیز	ماکیاولیسم	خودشیفتگی	مسئله	ارتباطی بین فردی		
				1	ضریب همبستگی پیرسون	مهارت های ارتباطی بین فردی
					سطح معناداری	
				.061	ضریب همبستگی پیرسون	حل مسئله
				.364	سطح معناداری	
			.070	-.012	ضریب همبستگی پیرسون	خودشیفتگی
			.296	.856	سطح معناداری	
		-.028	.141*	.064	ضریب همبستگی پیرسون	ماکیاولیسم
		.673	.034	.339	سطح معناداری	
1	.161*	-.037	.028	.013	ضریب همبستگی پیرسون	جامعه ستیز
	.015	.583	.675	.842	سطح معناداری	
* در سطح $\alpha=.05$						

نتایج بدست آمده در جدول ۳ نشان می دهد که بین صفات شخصیت (ماکیولیسم) و حل مساله رابطه مثبت معناداری وجود دارد ($P<0/05$). طبق داده های بدست آمده رابطه ای بین مهارت های ارتباطی و حل مساله یافت نشده. شایان ذکر است که بین خرده مقیاس های صفات تاریک شخصیت ماکیولیسم و جامعه ستیز نیز رابطه مثبت معناداری وجود دارد ($P<0/05$).

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر به منظور بررسی رابطه صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، ماکیولیسم و جامعه ستیزی) و مهارت های ارتباطی متقابل با سبک های حل مساله در خانم ها و آقایان استان قم انجام شد. نتایج نشان داد که بین صفات شخصیت (ماکیولیسم) و حل مساله رابطه مثبت معناداری وجود دارد ($P<0/05$). طبق داده های بدست آمده رابطه ای بین مهارت های ارتباطی و حل مساله یافت نشده. شایان ذکر است که بین خرده مقیاس های صفات تاریک شخصیت ماکیولیسم و جامعه ستیزی نیز رابطه مثبت معناداری وجود دارد ($P<0/05$). از نتایج پژوهش حاضر این گونه استنباط می شود که صفات تاریک شخصیت از جمله عوامل موثر بر مهارت های ارتباطی و سبک های حل مساله می باشند. نتایج تحلیل رگرسیون نشان می دهد که متغیرهای ماکیولیسم و جامعه ستیزی به صورت مثبت با سبک های حل مساله ارتباط دارند. به عبارت دیگر از جمله عوامل مخرب در سبک های حل مساله، صفات تاریک شخصیتی می باشند. بر این اساس لازم است توجه بیشتری به این سه صفت تاریک شخصیتی شود. در روان شناسی تکاملی (تئوری تکاملی انطباقی) چارچوبی جهت شرح پدید آیی و تکامل صفات تاریک در چارچوب روابط انسانی مورد استفاده قرار گرفته است. برای مثال، نتایج پژوهش های صورت گرفته در سال های اخیر نشان می دهد که سطوح بالای شخصیت تاریک در افراد با دستکاری در محیط کار، (جانسون^{۴۰}، اسلمسکی^{۴۱}، پارتیکا^{۴۲}، ۲۰۱۲)، تمایل بیش تر به استفاده از مواد مخدر (جانسون^{۴۳}، کوئینگ^{۴۴} و تاست^{۴۵}، ۲۰۱۰)، شوخی های ظلمانی (وسکا^{۴۶} و همکاران، ۲۰۱۰)، تکانشگری و هیجان خواهی (کریل^{۴۷}، کرایسر^{۴۸} و وبستر^{۴۹}، ۲۰۱۳) همراه است. علاوه بر بررسی این صفات در چارچوب روابط انسانی، کاوانا^{۵۰} و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی نشان دادند که افراد با سطح بالاتری شخصیت تاریک نگرش های مثبت کمتر و اعمال همراه با ظلم و ستم بیشتری را نسبت به حیوانات نشان می دهند. همچنین نتایج برخی از مطالعات حاکی از آن است که افراد دارای شخصیت تاریک، نقایص هوشی و شناختی بیش تری را نشان می دهند (لیکن، ۱۹۹۵؛ به نقل از جانسون^{۵۱} و مک کاین^{۵۲}، ۲۰۱۲)؛ برای مثال افراد دارای رفتار متخلفانه و مجرمانه در آزمون هوش نمرات پائینی را کسب کردند (لی نام^{۵۳} و همکاران، ۱۹۹۳؛ کابرو^{۵۴} و همکاران، ۲۰۰۹). اگر چه افراد ماکیاولی خود را زیرک و حسابگر در نظر می گیرند، اما نتایج نشان می دهد که ماکیاولیستی به جای آنکه با هوش عمومی در ارتباط باشد، بیش تر با انواع خاصی از توانایی های ذهنی همچون ذهن خوانی و هوش هیجانی در

40 . Janason

41 . Slomski

42 . Partyka

43 . Janason

44 . Koeing

45 . Tost

46 . Veselka

47 . Crysel

48 . Crosies

49 . Webster

50 . Kavanagh

51 . Jounson

52 . McCain

53 . Lynam

54 . Chabrol

ارتباط است (جان^{۵۵} و پولهاوس^{۵۶}، ۲۰۱۱). ممکن است افراد دارای شخصیت تاریک به جای پرخاشگری به گونه ای رفتار کند که واکنش های آن ها در دامنه واکنش های نرمال باشد (فارنهام^{۵۷}، ریچاردز^{۵۸} و پولهاوس^{۵۹}، ۲۰۱۳).

حل مسئله های گوناگون، نیازمند داشتن انواع راهبرد های متفاوت است (سیف، ۱۳۸۶). به طوری که لازاروس^{۶۰} (۱۹۹۹) بین دو نوع راهبرد مقابله ای تمایز قائل شده است: مقابله متمرکز به مسئله که یک نوع حل مسئله است و یا انجام چیزهایی در جهت تغییر دادن منبع استرس برای پیشگیری یا کنترل آن می باشد و مقابله متمرکز برهیجان که برای کاهش مدیریت آشفته گی های هیجانی که با موفقیت استرس زا مرتبط است بکار می برد (کولینز^{۶۱}، ۲۰۰۸). کاسیدی^{۶۲} و لانگ^{۶۳} (۱۹۹۶)، سبک های حل مسئله را فرآیندهای شناختی و رفتاری تعریف می کنند و الگوی چند بعدی از سبک های حل مسئله را که شامل شش بعد درماندگی، کنترل، اعتماد، اجتناب و گرایش است، مطرح نموده اند.

افرادی که مهارت های ارتباطی کارآمدی داشته باشند، ارتباطات مثبتی با دیگران در خود برقرار می کند و محیط مناسب و مساعدی برای یادگیری خود خلق می کنند. افراد به واسطه مهارت های ارتباطی می توانند درگیر تعامل های بین فردی و فرآیند ارتباط شوند و سبب می گردد که افکار و احساسات خود را با یکدیگر در میان بگذارند. این مهارت ها دارای اهمیت فراوانی هستند که کاهش آن سبب می شود فرد با احساس تنهایی، اضطراب، کاهش احساسات، عدم موفقیت شغلی، تحصیلی و ورزشی گردد (نیکزاد لاریجانی، ۲۰۱۵). ما همه روزه با روند ارتباطات در زندگی خود سروکار داریم. در زندگی شخصی یا کاری خود گاهی دارای تعاملات بسیار خوبی و گاهی ناشیانه عمل می کنیم. هرچه بهتر با دیگران رابطه برقرار کنیم، مسئولیت هایمان را بهتر به مرحله اجرا می گذاریم، در نتیجه در حرفه خود موفق تر عمل می نماییم (برکو، ۱۳۸۴). یک ارتباط ساده یا مجموعه ایی از ارتباطات، خواسته یا ناخواسته، از پیش تعیین شده یا اتفاقی، فعال یا منفعل به هر حال یکی از ابزار های کلیدی ارضای نیازها، کسب نتایج و متجلی ساختن اهداف است (قنادی، ۱۳۸۷). مهارت های ارتباطی به فرد امکان می دهد با دیگران ارتباط مناسب برقرار نماید، احساسات دیگران را برانگیزد و الهام بخش آنان واقع شود، در ارتباط های صمیمانه پیشرفت کند، افراد را قانع نموده و بر آنان تاثیر بگذارد و به دیگران اطمینان خاطر دهد (نشتاحسینی، ۱۳۸۶). شنایدر و همکاران مهارت های ارتباطی را به عنوان وسیله ارتباط میان فرد و محیط افراد تعریف می کنند و معتقدند که این وسیله برای شروع و ادامه ارتباط سازنده و سالم با همسالان به عنوان بحث مهمی از بهداشت روانی مورد استفاده واقع می شود (شنایدر^{۶۴}، ۱۹۸۵).

55 . Jones

56 . Paulhus

57 . Furnhum

58 . Richards

59 . Paulhus

60 . Lazarus

61 . Collins

62 . Cassidy

63 . Long

64 . Schneider

منابع و مراجع

- [۱] یوسفی، رحیم و پیری، فائزه (۱۳۹۵). ویژگی های روان سنجی نسخه فارسی پرسشنامه دوجین کثیف، مجله روان پزشکی بالینی ایران، ۲۲(۱)، ۶۷-۷۶.
- [۲] برکو، ری ام (۱۳۸۴). مدیریت ارتباطات : فردی و عمومی. ترجمه سید محمد اعرابی و داود یزدی. تهران : دفتر پژوهش های فرهنگی.
- [۳] نشتاحسینی، مجید (۱۳۸۶). بررسی رابطه بین مهارت های ارتباطی مدیران شهر با رضایت شغلی کارمندان در شهرداری های غرب مازندران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.
- [۴] سیف، علی اکبر (۱۳۸۶). روانشناسی پرورشی نوین در روانشناسی یادگیری و آموزش، تهران : نشر دوران.
- [۵] حسین چاری، مسعود ؛ فداکاری، محمد مهدی ؛ ۱۳۸۴ ؛ بررسی تاثیر دانشگاه بر مهارت های ارتباطی بر اساس مقایسه دانش آموزان و دانشجویان، دانشور رفتار سال ۱۳۸۴ شماره ۱۵.
- [۶] آهنگی، اکرم. (۱۳۸۸). بررسی رابطه تیپ شخصیتی و سبک های حل مساله در کارکنان جهاد دانشگاهی دانشگاه تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد. رشته روانشناسی. دانشگاه شهید بهشتی.
- [۷] شاطری، زهره. اشکانی، نجمه. مدرس غروی، مرتضی (۱۳۸۸). بررسی رابطه بین نگرانی مرضی، شیوه های حل مساله و افکار خودکشی در نمونه غیر بالینی. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان. سال ۱۴ شماره ۱. صص ۹۲-۱۰۰.
- [۸] محمدی، فریده. صاحبی، علی (۱۳۸۰). بررسی سبک حل مساله در افراد افسرده و مقایسه آن با افراد عادی. مجله علوم روانشناختی، سال ۱، شماره ۱، صص ۲۴-۴۲.
- [۹] محمدی، نورالله (۱۳۸۳). رابطه سبک های حل مساله با سلامت عمومی. مجله روانشناسی. شماره ۳۲. صص ۳۲۲-۳۳۶.
- [۱۰] محمدی، فریده (۱۳۷۷). بررسی شیوه حل مساله در افراد افسرده و مقایسه آن با افراد عادی. پایان نامه کارشناسی ارشد. رشته روانشناسی. دانشگاه فردوسی مشهد.
- [11] Twenge , J.M., & Campbell , K.W.(2003). ‘ ‘ Isn’ it fun to get the respect that we’re going to deserre ? ‘` Narcissism , social rejection , and aggression personality and social psychology Bulletin , 29,261-272.
- [12] Delroy L. Poulhus and Kervin M. Williams , 2002., the Dark Triad of personality: narcissim machiavelianism , and psychopathy , Journal of research in personality, Journal of research in personality 36,556-565.
- [13] Jakobwitz , S. & egan , V.(2006). The Dark triad and normal personality Traits.personality and andividual Differences , 40, 331-339.
- [14] Vidal , S., Skeem , J., & Camp , J.(2010).Emotional intelligence : painting different paths for low anxious and high-anxious psychopathic variants. variants. Low and Homan Behavior , 34(2) : 150-163.
- [15] Ali , F., Amorim , L.S. & Chamorro-Premuzic , T.(2009). Empathy deficits and Trait emotional intelligence in psychopathy and Machiavellianism. personality and individual Differences , 47, 758-762.
- [16] Jones , D.N.(2014). Risk in the face of retribution : psychopathic individuals persist in financial misbehavior among the Dark Triad. personality and individual Differences , 67,109-113.
- [17] Inancsi , T. Long , A., & Bereczkei , T.(2016). A darker shade of love : Machiavellianism and positive Europe’s Journal of psychology , 12(1):137-152.
- [18] Gewirtz-Meydan , A.(2017). Why do narcissistic individuals engage in sex ? Exploring sexual motives as a mediator for sexual motives as a mediator for sexual satisfaction and function. personality and individual Differences , 105(1) : 7-13.
- [19] Horan , S.M., Guinn , T.D., & Banghart , S. (2015). Understanding relationship among the Dark Triad personality profile and romantic parther’s conflict communication. communication Quarterly , 3(2) : 156-170.

- [20] Botta , D., Nimbi , F.M., Tripodi , F., Silvaggi , M., & Simonalli , C.(2019). Are role and gender related to sexual function and satisfaction in men and woman practicing BDSM ? the journal of sexual medicine , 16(3) : 463-473.
- [21] Erickson , S.J., Feldstein , S.W.(2007). Adolescent humor its relationship to coping , defence strategies , psychological distress , and well-being. child psychiatry and human Development , 37,255-271.
- [22] veselka , L., Schermer , J.A., Marin , R.A., Vernon , P.A.(2010). Relation between humor styles and the dark triad Traits of personality. personality and individual Differences , 48 , 772-774.
- [23] Dozois , D.J.A., Martin , R.A., & Faulkner , B.(2003). Early maladaptive schemes , styles of humor , and aggression. Humor : international Journal of Humor research , 26 (1) , 97-116.
- [24] Jounson , P.K., McCain , J.(2012). Using the HEXACO model to test the validity of the Dirty Dozen measure of the Dark Triad. personality and individual Differences.53, 935-938.
- [25] Lynam , D., Moffitt , T., & Stouthamer-Loeber , M.(1993). Explaining the relation between IQ and delinquency : class , relation between IQ and delinquency : class , race , Test motivation , school failure , or self control ? journal of Abnormal psychology , 102, 187-197.
- [26] Chabrol , H., Van Leeuwen , N., Rodgers , R., & sejourne' , N. (2009). Contributions of psychopathic , narcissistic , Machiavellian , and sadistic personality Traits to jurenile delinquency. personality and individual Differences , 47, 734-739.
- [27] Jones , D.N., & Paulhus , D.L (2011). The role of impulsivity in the Dark Triad of personality. personality and individual Differences , 51,679-682.
- [28] Furnhum , A., Richards , A.C., & Paulhus , D.(2013). The Dark Triad : A 10 years review. social and personality psychology compass , 7, 199-216.
- [29] Janason , P.K., Slomski , S., & Partyka , J. (2012). The Dark Triad at work : how toxicemployecs get thire way. personality and individual Differences , 52, 449-453.
- [30] Janason , P.K., Koeing , B.L., & Tost , J. (2010). Living a fast life : the Dark Triad and life history theory. Huoman Nature , 21.428-442.
- [31] Veselka , L., Schermer , J.A., Martin , R.A., Varnon , P.A.(2010). Relation between humor styles and the Dark triad traits of personality. personality and individual Differences , 48,772-774.
- [32] Crysel , L.C., Crosies , B.S., Webster , G.D. (2013). The Dark Triad and risk behavior. personality and individual Differences , 54, pp.35-45.
- [33] Kavanagh , Ph.S., Signal , T. D., Taylor , N. (2013). The Dark Triad and animal Cruelty : dark personalities , dark attitudes , and Dark behaviors personality and individual Differences. 55, 666-670.
- [34] Nikzad-Larijani , K. (2015). Relationship between thinking style and communication skill and self-efficacy of physical eduction teachers in Mazandaran Province (Master thesis). Ayatollah Amoli Branch of Islamic Azad University.
- [35] Schneider , B.H. Rubin , K.H(1985). '' Childrens peer relation : issues in assessment and intervention '' . New York : Brunner Routledge.
- [36] Lazarus , R.S. (1999). Stress and emotion : A new synthesis. New York : springer.
- [37] Collins , S.T.(2008). Statutory social workers : stress , job satisfaction , coping , social support and individual differences. British Journal of social work , 38, 1173-1193.
- [38] Cassidy , T., & Long , C.(1996). Problem –solving style , stress , and psychological illness : Development of a multifactorial measure. British journal of clinical psychology , 35, 265-277.
- [39] Queendom.(2004) Communication skills Test-Revised.